

THAY VÌ NÓI ..., HÃY NÓI ...

MỤC ĐÍCH	THAY VÌ ...	HÃY NÓI...
Nhìn sự việc bằng đôi mắt của trẻ	Phủ nhận: “Không sao, chỉ lỡ thôi mà, bạn không cố ý đâu.”	Nhìn từ góc độ của trẻ/thừa nhận cảm xúc của trẻ: “Các con vừa va vào nhau, con có đau không?”
	Phán xét, đổ lỗi: “Con suốt ngày dành đồ chơi của bạn thôi”	Giải thích: “Con rất thích đồ chơi đó phải không, con hãy xếp hàng nhé, khi bạn chơi xong thì sẽ đến lượt của con nhé.”
	Cảm râm, lên lớp: “Con không được...” “Con phải...”	Cố gắng tìm hiểu vấn đề bằng cách đoán, hỏi trẻ: “Có phải con vừa nói là ... đúng không?” “Mẹ thấy con có vẻ như đang ...” “Có phải con cảm thấy...?” “Trông có vẻ như là...” “Mẹ đoán con đang cảm thấy ...”
Xây dựng sự tự tin	Nói trẻ không nên làm/ không được làm: “Đừng làm vỡ cốc đấy”	Hướng dẫn trẻ cách làm: “Con nhớ cầm bằng 2 tay và đi thật cẩn thận nhé”
	Không nên lúc nào cũng đóng vai sắp và bảo trẻ làm cái này cái kia: Giờ chúng ta lấy trò chơi câu đố nhé	Đề trẻ dẫn dắt: Không cần nói gì cả (Chờ xem trẻ sẽ chọn hoạt động nào)
Hỗ trợ trẻ	Làm hộ con luôn	Can thiệp ít nhất có thể trong mức độ cần thiết: “ Con muốn mẹ giúp con một chút không? Con xem mẹ làm nhé? Giờ là lượt của con nhé?
Giúp trẻ yêu thích việc học	Sửa lỗi ngay lập tức: ”Ui, sai rồi, đó là con Voi chứ”.	Ghi nhận và giới thiệu lại cho trẻ vào lúc thích hợp: Ồ, con muốn nói với mẹ về con tê giác à? (và ghi nhớ, note lại đề lần sau sẽ giới thiệu lại với con về con voi)
Nuôi dưỡng sự “tò mò”	Trả lời tất cả các câu hỏi của trẻ một cách chi tiết, khoa học: Bầu trời có màu xanh là vì ...	Khuyến khích trẻ tự tìm câu trả lời, hoặc có câu trả lời phù hợp với năng lực hiểu biết của trẻ ”Mẹ cũng không biết nữa. Mẹ con mình cùng tìm hiểu xem nha”
Nuôi dưỡng niềm tin vào bản thân, phát triển nội động lực của trẻ	Khen trẻ: - Con giỏi lắm - Hoan hô, con của mẹ thật là siêu đẳng	1. Mô tả lại những gì con đã làm, những nỗ lực của con “Mẹ thấy con đã cất hết đồ chơi vào giỏ rồi” 2. Mô tả cảm xúc của mẹ “Wa, mẹ thấy thật là thoải mái khi bước vào một căn phòng gọn gàng như này.”
Chia sẻ	Ép trẻ phải biết chia sẻ: Con đưa cho bạn ngay, con chơi này giờ rồi	Chờ đợi, cho trẻ thời gian để hoàn thành lượt của mình trước khi chia sẻ cho người khác. “Con thích chơi quả bóng đó hả, nhưng mà bạn đang chơi rồi. Sẽ đến lượt của con khi bạn chơi xong nhé”
Chấp nhận trẻ như những gì chúng vốn là	Khi trẻ khó chịu: Trẻ bị người khác lấy mất cái thìa yêu thích: “Thôi đừng có lèo nhèo nữa đi, chỉ là cái thìa thôi mà, thìa nào chả được”	Thấu hiểu, cảm thông, chấp nhận cảm xúc của trẻ: “Con buồn vì không thấy cái thìa yêu thích của mình hả, mẹ hiểu”
Nhắc nhở trẻ về quy tắc	Hét lên: “Không được đánh nhau!”	Hẹn chế tối đa nhất có thể các quy định trong gia đình: “Mẹ không thể để con đánh anh được. Con hãy nói rõ với anh con đang muốn gì nhé”

Từ sách “Montessori toddler” của Simone Davies
Biên soạn bởi: Giaoducdaodoi.com

Khuyến khích sự hợp tác	Cấm cản - Thông điệp “Không” “Mẹ cấm con không được đụng vào em bé đấy nhé”	Sử dụng ngôn ngữ tích cực - Thông điệp “có” “Chúng ta luôn nhẹ nhàng với em bé nhé”
	Đổ lỗi cho trẻ: “Con đang làm mẹ phát điên đó. Mặc quần áo vào ngay, mẹ phải đi bây giờ”	Tìm cách giải quyết vấn đề: - Chuẩn bị đồ sẵn từ trước khi đi ngủ. - Chúng ta cùng check xem cần làm những việc gì trước khi ra khỏi nhà nha.
	Tỏ ra thất vọng: “Trời ơi . . . , đến giờ tắm rồi, sao con không nghe lời gì thể hả”	Đề trẻ được cùng tham gia vào quá trình: Con có muốn nhảy vào chậu tắm như một con thỏ không nào?
	Cần nhắc, la mắng: “Mẹ còn phải nói bao nhiêu lần nữa thì con mới chịu đi giày vào hả?”	Nói ngắn gọn: “Con ơi, giày”
	Liên tục nhắc nhở: Đừng lại gần lo vi sóng đấy	Dán bảng cảnh báo: “Nóng”
	Chỉ trích, buộc tội: “Sao không bao giờ con biết cất đồ chơi sau khi chơi thể hả”	Hãy hướng dẫn nhiệt tình, chu đáo, kiên nhẫn: “Đây là chỗ của đồ chơi này con, con đặt giỏ đồ chơi lên đây nhé”
Giúp trẻ học cách chịu trách nhiệm	Đe dọa, trừng phạt, treo thưởng - hối lộ, cho thời gian suy nghĩ: “Nếu con còn làm thế mẹ sẽ . . .” “Con mà làm thế mẹ sẽ cho 1 sticker” “Con đứng vào góc kia và suy nghĩ về những gì mình đã làm đi”	Kết nối, giúp trẻ bình tĩnh trở lại trước khi điều chỉnh hành vi của trẻ: “Con đang buồn lắm phải không? Mẹ ôm con nhé” “Con có muốn vào góc bình yên để bình tĩnh lại không?/đề đọc sách không?/ Để nghỉ ngơi một tí không?”
Đừng nói quá nhiều	Tránh đẩy tăng xung đột, phản ứng thái quá, hoặc đưa ra các ví xấu: “Con không biết mình đang làm gì à?” “Nếu còn cản mẹ, mẹ sẽ cản lại xem con có thích thế không”	Đặt ra giới hạn một cách rõ ràng và giao tiếp với trẻ một cách tử tế, nhẹ nhàng: “Mẹ không thể để con đánh mẹ/cản mẹ/ ném đồ vào mẹ được. Giờ mẹ sẽ đặt con xuống, nếu muốn cản, con có thể cản quá táo này nhé”
Tránh sự ganh đua giữa anh chị em trong nhà	So sánh với anh chị em của bé: ”Sao con không ăn rau đi, con nhìn chị ăn kia”	Hãy đối xử với con như là đứa trẻ duy nhất: Con có vẻ không thích món này à?
	Đặt gánh nặng quản lý cho đứa lớn: Con là anh chị cả, con cần phải biết điều đó chứ/con cần phải biết hơn em chứ	Luôn công bằng, mỗi anh em đều có vai trò riêng của mình: ”2 anh em trông nhau nhé/chơi với nhau nhé, mẹ vào nhà vệ sinh một lúc”
Cần công bằng/trung lập khi có xung đột giữa anh chị em trong nhà	Quy tội cho từng đứa/ Cố tìm ra đứa nào đúng đứa nào sai “Cái gì thế này. Sao con lại làm thế với em” “Anh hư quá, để mẹ phạt/đánh chừa anh”	Cho trẻ cơ hội tự giải quyết vấn đề với nhau: “Mẹ thấy 2 anh em đều thích chơi quả bóng này. Giờ 2 đứa nghĩ xem có cách nào để 2 đứa cùng chơi vui được không nào”
Tránh dán nhãn trẻ	Dán nhãn trẻ: Bạn này nhà chị nhút nhát lắm/ bạn này thông minh lắm	Ghi nhận trẻ một cách khách quan: ”Mẹ thấy con đã tự tìm kiếm sự giúp đỡ đấy”
Giao tiếp giữa các thành viên trong gia đình	Hét lên với người khác khi người đó quát con: “Sao anh cứ quát con thế/ Anh không được quát con thế”	Giúp trẻ hiểu: ”À, ba đang muốn con ... đấy”
Làm mẫu về cư xử lịch thiệp, nhã nhặn	Thay vì đổ lỗi cho người khác: ”Đáng lẽ con phải nói sớm với mẹ chứ” “Sao giờ mới nói với mẹ hả”	Thể hiện sự chịu trách nhiệm: “Đáng lẽ mẹ đã nên làm thế này ...”/ “Đáng lẽ mẹ đã nên nói với con trước”